

АПЕЛ ЗА ОДБРАНУ СРПСКЕ ПРАВОСЛАВНЕ ЦРКВЕ У ЦРНОЈ ГОРИ

Напади на епархије Српске православне цркве у Црној Гори (Црногорско-приморска митрополија, Будимљанско-никшићка епископија, Милешевска епископија и Захумско-херцеговачка и приморска епископија) доживјели су кулминацију доношењем тзв. „Закона о слободи вјероисповјести“ у црногорском парламенту, чиме се директно крши слобода вјероисповјести и право на имовину епархија Српске православне цркве на територији Црне Горе. Из овог „Закона“ слиједи *ex lege* губитак правног субјективитета цркава и вјерских заједница које не буду пристале на нову регистрацију и евентуално стицање „новог“ правног субјективитета, чиме се газичињеница неспорног, одавно утврђеног и ни од кога никад оспораваног правног субјективитета свих епархија Српске православне цркве које дјелују на простору Црне Горе. Од трију традиционалних вјерских заједница на територији Црне Горе његовом дејству, тачније удару, подлијеже само Српска православна црква, будући да су положај и права осталих уређени посебним законским актима, што им даје не само правну сигурност него и повлашћен правни положај. То значи да овај „закон“, иако тобоже писан за све вјерске заједнице, *de facto* има карактер *lex specialis* усмјереног искључиво против Српске православне цркве, с изразито дискриминаторном намјером, ради, у крајњем, укидања њене правне егзистенције. „Законом“ се предвиђа одузимање огромног дијела непокретности и свих највећих светиња Српске православне цркве на територији Црне Горе. Тиме би се наставила традиција отимања имовине СПЦ у Црној Гори, започета послје Другог свјетског рата, и прије него је држава Црна Гора, поступком реституције, вратила све оно што је СПЦ тада протиправно било одузето.

Подвлачимо да ни у једној од република бивше Југославије насталих разбијањем некадашње државе, па ни тамо гдје су вођени огорчени међунационални сукоби, није донесен ниједан правни акт, а камоли закон, који би се по степену варварства могао мјерити с тзв. „Законом о слободи вјероисповјести“.

Обраћамо се јавности да се престане са државном кампањом ширења заблуда и лажи у вези са Српском православном црквом у Црној Гори као и њеном бесомучном прогону. Наглашавамо да се:

- од стране власти у Црној Гори, појединих институција, медија и „дворских историчара“ шире заблуде и историјске неистине, гажењем и негирањем вјековног црквеног поретка лажном тезом о тобожњем постојању аутокефалне Црногорске цркве у доба Петровића. Митрополија црногорска јесте називана „аутокефалном“ од педесетих година 19. вијека, нарочито у Русији, али са разлога што су митрополити црногорски били свјетовни господари, који су стварали независну Црну Гору, а Митрополија била и остала једина епархија Пећке Патријаршије, које је ослобађала Црну Гору од турске окупације и као таква одбила да призна укидање Патријаршије и њено потчињавање Васељенској Патријаршији. Царска Русија је несебично подржавала независност Црне Горе и њених господара, а Петроградски Синод прихватио рукополагање црногорских митрополита, носилаца аутокефалности Пећке Патријаршије у односу на Цариград. Да је то тако, свједочи и чињеница да је 1918. Свети Синод Краљевине Црне Горе (као носилац државне вјере) био први од свих митрополија некадашње Пећке Патријаршије који је потврдио васпостављање јединства свих покрајинских Цркви некадашње Пећке Патријаршије.

- круг потпуног расправослављења Црне Горе, треба да се затвори посебном „црногорском“ неканонском, противзаконитом назови-Црквом

- негира вишевијековно присуство Српске православне цркве на просторима данашње Црне Горе (осам вјекова постојања и дјеловања)

- оспорава данашњој Митрополији црногорско-приморској Српске православне цркве да је настављач континуитета Цетињске митрополије која је историјски утемељила државу Црну Гору, будући да су цетињски митрополити из династије Петровић-Његош били истовремено и духовни и свјетовни владари Црне Горе од 17. до средине 19. вијека

- епархијама Српске православне цркве у Црној Гори, које су вјековима градиле и оснивале храмове и светиње, оспорава многовијековна државина на свим храмовима, која је производила обичајноправне посљедице које ниједна држава, страна или домаћа, окупаторска или легитимна, на простору данашње Црне Горе никада у посљедњих осам вјекова није доводила у питање, будући да је чињеница државине црквених светиња најчешће претходила присуству тих држава на црногорском простору, због чега су оне примале к знању и признавале очигледну чињеницу да су сви храмови у Црној Гори могли припадати само реално постојећој, канонској, Православној цркви, која баштини традицију епископија: зетске, будимљанске, дабарске и хумске, које је прије 800 година основао сам Свети Сава.

- путем оваквих разбојничких намјера државе Црне Горе свјесно пренебрегава савјестан однос свештенства, монаштва и вјерног народа Српске православне цркве у Црној Гори и то да су они, нарочито посљедњих деценија, обновили велики број цркава и манастира на простору данашње Црне Горе, градећи и многе нове.

Будући да су се канонски-институционално признати ауторитети у православном свијету, а прије свих Васељенска патријаршија и Московска патријаршија, децидирано и виšekратно изјашњавали против антицрквених настојања црногорских власти да створе „цркву“ по мјери свог шовинизма, безбожништва и племенско-партијске свијести, најозбиљније изражавамо бојазан да намјера овог незаконитог посезања власти у Подгорици у црквене послове, незамисливог за једну секуларну државу, јесте дугорочно затирање православља у Црној Гори у било ком облику.

Због тога, ми дољепотписани, научна и стручна јавност, свештенство, вјерници и грађани, сви спрам земаљске неправде неравнодушни, подижемо свој глас против крајње насилничког, противправног покушаја брисања историјских и имовинских права, симболичке и мајчинске присутности епархија канонске Српске православне цркве на простору Црне Горе, најодлучније захтјевајући да се та антицрквена, антицивизацијска и антидржавна пракса обустави тренутно и у свакој својој пројави.